

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POREZNOJ UPRAVI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, maj 2021. godine

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Odredbama člana 172. stav (1) Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08 i 26/20), propisuje se da kada nije u pitanju složen i obiman zakon, podnosilac prijedloga zakona može umjesto nacрта podnijeti prijedlog zakona i predložiti da se o prijedlogu zakona raspravlja po skraćenom postupku bez nacрта zakona.

Također, u članu 164. stav (1) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20) propisuje se kada je to Programom rada Doma naroda predviđeno ili kada nije u pitanju složen i obiman zakon, podnosilac prijedloga zakona može umjesto nacрта podnijeti prijedlog zakona i predložiti da se o prijedlogu zakona raspravlja po skraćenom postupku bez nacрта zakona.

S obzirom da se Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine predlaže brisanje određenih normi radi usklađivanja odredbi ovog zakona sa odredbama drugih propisa jer stvaraju koliziju, te da se vrše manje izmjene i dopune odredbi u svrhu smanjenja administrativnih procedura u okviru tri postupka, i da zakon nije obiman i složen, te ispunjava kriterije propisane članom 172. stav (1) Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08 i 26/20)) i članom 164. stav (1) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20) predlažemo da se isti razmatra po skraćenom postupku.

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POREZNOJ UPRAVI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

U Zakonu o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13, 71/14 i 91/15) u članu 2. stav (1) iza riječi „organima,“ dodaju se riječi: „prava i obaveze zaposlenika Porezne uprave,“

Član 2.

U članu 12a. stav (1) broj „20“ zamjenjuje se brojem „30“

Član 3.

U članu 16. st. (1) i (2) mijenjaju se i glase:

„(1) Porezni obveznici dužni su se registrirati i identifikovati kod Porezne uprave.

(2) Uslovi i način registracije i identifikacije poreznih obaveznika propisat će se podzakonskim aktom.“

Stav (3) briše se.

Dosadašnji stav (4) postaje stav (3).

Član 4.

Član 17. briše se.

Član 5.

Član 21. briše se

Član 6.

U članu 22. stav (5) briše se.

Član 7.

U članu 40. stav (2) alineja 2) mijenja se i glasi:

„- po obračunu dodatne porezne obaveze koji je izvršila Porezna uprava“

Alineja 3) briše se.

U stavu (3) riječi „*ako rukovodilac nadležnog poreznog ureda odredi da se razrez poništava ili mijenja ili*“ brišu se.

Član 8.

Čl. 41. i 42. brišu se.

Član 9.

U članu 43. st. (2), (3) i (4) brišu se.

Dosadašnji st. (5) do (7) postaju st. (2) do (4).

Član 10.

U članu 44. stav (1) riječi „iz naloga za plaćanje“ brišu se.

Član 11.

U članu 50. stav (1) riječi „u roku određenom u nalogu za plaćanje“ brišu se.

Član 12.

U članu 64. st. (6) i (7) mijenjaju se i glase:

„(6) Inspektor ili drugi ovlašteni zaposlenik Porezne uprave će razmotriti prigovor koji je dostavio porezni obveznik i donijeti rješenje o dodatno utvrđenim obavezama, te isto dostaviti poreznom obvezniku.

(7) Na rješenje iz stava (6) ovog člana nije dopuštena žalba, ali može se pokrenuti upravni spor tužbom kod nadležnog suda.“

Stav (8) briše se.

Član 13.

U članu 76. stav (1) mijenja se i glasi:

„(1) Na rješenja Porezne uprave, izuzev rješenja iz člana 64. stav (6) ovog zakona, porezni obveznik ima pravo žalbe.“

U stavu (5) iza riječi „Žalba“ dodaje se riječ: „ne“.

Član 14.

Član 79. briše se.

Član 15.

Čl. 89. do 93. brišu se.

Član 16.

(1) Svi postupci koji su započeli prije stupanja na snagu ovog zakona u kojima nije doneseno prvostepeno rješenje, dovršit će se u skladu sa odredbama ovog zakona.

(2) Svi postupci u kojima je danom stupanja na snagu ovog zakona doneseno prvostepeno rješenje, dovršit će se u skladu sa odredbama zakona koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja tog postupka.

Član 17.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

O B R A Z L O Ž E N J E
PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POREZNOJ UPRAVI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu III.1. tačka c), koji je izmijenjen Amandmanima VIII, LXXXIX i CVI, i članu IV.A.20.(1) j) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije donošenje propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije, a Parlament Federacije, uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran je za donošenje zakona kojima se razrezuje porez ili na drugi način osigurava potrebno finansiranje.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ br. 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13, 71/14 i 91/15) je propis koji uređuje organizaciju i rad Porezne uprave kao i postupke koji se vode od strane Porezne uprave. S obzirom da je temeljni zakon donesen 2002. godine i da su u međuvremenu doneseni mnogi drugi zakoni koji su danas na snazi, a da ovaj temeljni zakon nije usklađen, nužna je njegova sveobuhvatna izmjena. Zbog značaja porezne administracije i potrebe temeljite rekonstrukcije, Federalno ministarstvo finansija je tražilo i dobilo tehničku pomoć Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) koji će sagledati i analizirati sve procese u poreznoj administraciji, te predložiti neophodno restrukturiranje procesa i same organizacije Porezne uprave, a koji će poslužiti kao osnov za izradu sveobuhvatnog propisa. Međutim, tehnička misija je započela svoj proces sveobuhvatne analize postojećeg stanja u Poreznoj upravi tek u januaru 2021. godine, i za očekivati je njeno duže trajanje, uzimajući u obzir obim poslova, prepreke direktnog pregleda zbog utjecaja COVIDA kao i raspoloživosti resursa. Očekivano će i nakon tehničke misije i preporuka, biti potreban duži vremenski rok za samu pripremu teksta propisa i zatim usvajanje sveobuhvatnog propisa (konsultacije, izrada drafta zakona, javna rasprava, dva čitanja na parlamentu...).

S obzirom na izloženo, predložene su izmjene i dopune postojećeg zakona da bi se riješili postojeći problemi u što kraćem roku.

Primarni cilj Zakona o izmjenama i dopunama zakona o Poreznoj upravi jeste usklađivanje njegovih normi sa propisima Zakona o unutrašnjem platnom prometu („Službene novine Federacije BiH“, br. 48/15, ispravka 79/15 i 4/21), Zakona o prekršajima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 63/14) i Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 45/10).

Predloženo je usklađivanje ovog zakona sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 45/10) na način da se izjednači dodatak na plaću od 30% inspekcijskim tijelima, a među kojima je i Porezna uprava, s obzirom da je postojećim odredbama važećeg Zakona o Poreznoj upravi ovaj dodatak ograničen na 20%. Nadalje, brišu se prekršajne odredbe u važećem zakonu koje se odnose na učesnike u platnom prometu - banke,

jer su iste propisane odredbama Zakona o unutrašnjem platnom prometu („Službene novine Federacije BiH“, br. 48/15, ispravka 79/15 i 4/21). S obzirom da su novim Zakonom o unutrašnjem platnom prometu uređeni isti prekršaji, a da je propis o unutrašnjem platnom prometu *lex specialis*, te da Porezna uprava nema više nadležnost u kontroli platnog prometa, predloženo je brisanje, jer postoji kolizija propisa.

Sekundarni cilj Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Poreznoj upravi jeste skraćivanje administrativnih procedura u korist i poreznih obveznika i organa uprave, a posebno u postupcima registracije, naplate i inspeksijskog nadzora koji se vode u Poreznoj upravi.

Predložene su izmjene i dopune kao i brisanje odredbi koje uređuju registraciju poslovnih subjekata kod Porezne uprave, na način da se skрати procedura. Naime, prema sadašnjim odredbama, za dodjeljivanje brojeva od strane Porezne uprave za privredna društva zahtijeva se od poslovnih subjekata dostava rješenja sa registracionog suda u pisanoj formi u roku od 5 dana od dana registracije na sudu. Uzimajući u obzir da je u prethodnom periodu uspostavljena elektronska komunikacija Porezne uprave i sudova, i da se informacije razmjenjuju, kroz izmjene i dopune zakona predloženo je da se ukine obaveza dostave rješenja u pisanoj formi i na taj način ubrza procedura registracije novih poslovnih subjekata. Izmjene i dopune ovih odredbi usko su povezane i sa projektom jednošalterske registracije poslovnih subjekata, jer omogućavaju razmjenu informacija između organa.

Dalje je kroz izmjene i dopune ovog zakona predloženo skraćivanje procedure naplate poreznih obaveza. Naime, Zakonom o Poreznoj upravi Federacije BiH propisano je da nakon što porezni obveznik ne plati dužnu obavezu, Porezna uprava Federacije BiH mu izdaje nalog za plaćanje koji sadrži upozorenje i poziv na plaćanje u ostavljenom roku (10 dana od dana prijema naloga za plaćanje), te ukoliko porezni obveznik ne izvrši plaćanje Porezna uprava izdaje rješenja o pokretanju prinudne naplate u kojima ponovo poziva na plaćanje u ostavljenom roku. S obzirom da je u ovom dijelu sporan utvrđeni rok plaćanja koji po ovom zakonu određuju rukovodioci u Poreznoj upravi, a taj isti rok plaćanja je već određen u poreznim zakonima, predloženo je njegovo ukidanje kako bi se na precizniji način razdvojio rok za plaćanje u periodu prinudne naplate, koji počinje u momentu uručenja rješenja dužniku i traje deset dana, u odnosu na redovni rok za plaćanje poreznih obaveza koji je propisan poreznim zakonima (Zakon o porezu na dobit („Službene novine Federacije BiH“, br. 15/16 i 15/20); Zakon o porezu na dohodak („Službene novine Federacije BiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13); Zakon o doprinosima („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19 i 4/21); Zakon o porezu na imovinu i porezu na naslijeđe i poklon („Službeni glasnik USK“, br. 4/09 i 12/18); Zakon o porezu na imovinu, naslijeđe i dar („Narodne novine Županije Posavske“, br. 9/08 i 4/09) Zakon o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon („Službene novine TK“, br. 14/09, 3/10, 4/10 i 8/14); Zakon o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon („Službene novine ZDK“, broj: 9/09) Zakon o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon („Službene novine BPK Goražde“, br. 7/09, 4/13 i 15/14); Zakon o porezima Srednjobosanskog kantona („Službene novine SBK“, br. 6/09, 7/09-ispravka i 3/10); Zakon o porezima Hercegovačko-neretvanskog kantona („Službene novine HNK“, br. 2/09, 3/09 – ispravka i 4/10); Zakon o porezima županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine županije Zapadnohercegovačke“, br. 12/09, 15/09-ispravka i 4/10); Zakon o porezu na imovinu („Službene novine KS“, broj: 7/09) Zakon o porezu na promet nekretnina i porezu na naslijeđe i poklone

(„Službene novine KS“, 28/18); Zakon o porezima Hercegbosanske županije („Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 10/09, 1/10-ispravka, 2/10, 13/17 i 15/18); Zakon o porezu na promet nekretnina („Službeni glasnik USK“, 6/04 i 18/04 – ispravka); Zakon o porezu na promet nekretnina i prava („Narodne novine Županije Posavske“, broj: 11/09); Zakon o porezu na promet nepokretnosti i prava „Službene novine TK“, br. 11/01, 13/01, 13/03, 3/13, 12/16 i 11/18); Zakon o porezu na promet nekretnina („Službene novine ZDK“, br. 6/09, 6/13 i 6/18); Zakon o porezu na promet nepokretnosti i prava („Službene novine BPK Goražde“, br. 18/01 i 2/10); Zakon o porezu na promet nekretnina („Službene novine SBK“, 11/13 – prečišćeni tekst); Zakon o porezu na promet nekretnina Hercegovačko-neretvanskog kantona („Službene novine HNK“, br. 8/00, 5/04, 11/08, 5/12, 7/12 i 9/15); Zakon o porezu na promet nekretnina („Narodne novine županije Zapadno hercegovačke“, broj 17/99); Zakon o porezu na promet nekretnina i porezu na naslijeđe i poklone („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 28/18); Zakon o porezu na promet nekretnina i prava („Narodne novine Hercegbosanske županije“, broj: 7/02).

U okvirima postupka inspekcijskog nadzora kao postupka kojim se utvrđuju dodatne obaveze od strane Porezne uprave u slučajevima kad porezni obveznici nisu ispoštovali odredbe poreznih zakona i sami prijavili poreznu obavezu, također su predložene izmjene i dopune da se postupak skрати. Naime, kroz sadašnji postupak porezni obveznici imaju pravo da osporavaju dodatno utvrđene obaveze kroz tri stepena odnosno pravna lijeka, prvo imaju pravo prigovora Poreznoj upravi, zatim pravo žalbe Federalnom ministarstvu finansija i naposljetku imaju pravo da pokrenu upravni spor. S obzirom na dužinu trajanja postupka zbog tri pravna lijeka, predloženo je da se ovaj postupak osporava korištenjem dva pravna lijeka, s tim da ne bi bilo više žalbi prema Federalnom ministarstvu finansija. Predloženim izmjenama nastoji se spriječiti zloupotreba prava na žalbu od strane obveznika, koji su nerijetko u toku trajanja postupka po žalbi rasprodavali svoju cjelokupnu imovinu i time do konačnosti i izvršnosti rješenja o dodatnim obavezama postigli platežnu nesposobnost, pri čemu je nastajala situacija da se ne mogu naplatiti utvrđene porezne obaveze. S druge strane, prava poreznih obveznika od proizvoljne primjene prava od strane Porezne uprave moguće je osigurati kroz institut mjere odgode izvršenja do okončanja upravnog spora.

III - OBRAZLOŽENJA PREDLOŽENIH RJEŠENJA U ZAKONU

Članom 1. Zakona vrši se dopuna u članu 2. važećeg Zakona s ciljem primjene člana 12a. trenutnog Zakona.

Članom 2. Zakona vrši se usklađivanje visine dodatka na plaću sukladno odredbi člana 23. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 45/10) kojom je predviđeno da inspekcijski organi imaju dodatak na plaću do 30%. Inspektori i drugi zaposlenici Porezne uprave Federacije BiH, kod kojih postoje posebni uslovi rada, su zbog važeće odredbe u nepovoljnom položaju u odnosu na druge inspekcijske organe.

Čl. 3. i 4. Zakona vrši se usklađivanje ovog propisa, s obzirom da je u toku realizacija projekta „One-stop-shop“ koja omogućava skraćivanje procedure registracije privrednih društava na teritoriji Federacije, a da je Porezna uprava organ koji učestvuje u toj registraciji kroz dodjeljivanje identifikacionih brojeva. U parlamentarnoj proceduri su Zakon o privrednim društvima i Zakon o registraciji poslovnih subjekata kojima se stvara pravni osnov za ovaj projekat. Predložena je izmjena ovlaštenja za

donošenje propisa o uslovima i načinu registracije poreznih obveznika radi propisivanja procedure komunikacije dostavljanja dokumentacije između organa, nakon što se ista definira, kao i brisanje člana 17. važećeg zakona koji uređuje fizičko dostavljanje rješenja suda od strane poreznog obveznika Poreznoj upravi, s obzirom da će se kroz projekat „One stop shop“ dostavljanje dokumenata vršiti službeno između učesnika registracije (sudova i Porezne uprave).

Čl. 5., 6. i 7. Zakona se usklađuju i brišu članovi važećeg zakona koji uređuje podnošenje prijava u ime poreznog obveznika od strane Porezne uprave. Naime, cjelokupan sistem naplate javnih prihoda, kroz materijalne propise utemeljen je na principu samooporezivanja – podnošenje prijava od strane poreznog obveznika, i razreza dodatne obaveze od strane Porezne uprave – inspekcijski nadzor. S obzirom da je podnošenje prijava propisano materijalnim propisima (propisi o porezima, socijalnim osiguranjima, naknadama i sl.) kao obaveza poreznog obveznika, a u važećim odredbama zakona zastupljen je institut utvrđivanja dodatne obaveze od strane Porezne uprave kroz inspekcijski nadzor, ukoliko sam porezni obveznik nije podnio prijavu, predloženo je da se ova odredba briše.

Čl. 8. do 11. Zakona brišu se odredbe koje se odnose na nalog za plaćanje kao dokumenta u postupku naplate javnih prihoda od strane Porezne uprave, jer su u koliziji s drugim propisima. S obzirom da je posebnim propisima uređen rok plaćanja porezne obaveze (Zakon o porezu na dobit, Zakon o porezu na dohodak, Zakon o doprinosima, itd.), nalog za plaćanje kao dokument koji određuje rok plaćanja je izgubio svoju svrhu, stoga je i predloženo njegovo brisanje.

Čl. 12., 13. i 14. Zakona vrši se usklađivanje odredbi čl. 64., 76 i 79. važećeg Zakona na način da rješenja Porezne uprave donesena na ime dodatno utvrđenih obaveza u inspekcijskom nadzoru jesu konačna i izvršna, te se ostavlja mogućnost sudskog spora na ta rješenja kao pravni lijek. Ovom izmjenom skraćuju se administrativni postupci koji su se vodili na ime donesenih rješenja.

Članom 15. Zakona predloženo je brisanje čl. 89 – 93. važećeg zakona koji uređuju prekršaje koje učini ovlaštena organizacija za platni promet (OOOP) odnosno banke. S obzirom da su novim Zakonom o unutrašnjem platnom prometu („Službene novine Federacije BiH“, br. 48/15, ispravka 79/15 i 4/21) uređeni isti prekršaji, a da je propis o unutrašnjem platnom prometu lex specialis, te da Porezna uprava nema više nadležnost u kontroli platnog prometa, predloženo je brisanje, jer postoji kolizija propisa.

Članom 16. uređuje se prijelazna odredba za započete postupke i njihov način rješavanja.

Članom 17. uređuje se stupanje na snagu ovog zakona.

IV - USKLAĐENOST SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE, EVROPSKIM PRINCIPIMA I STANDARDIMA

Nakon uvida u primarne i sekundarne izvore prava Evropske unije i analize odredbi nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama zakona o Poreznoj upravi Federacije BiH ustanovljeno je da trenutno ne postoje važeće direktive koje uređuju predmetni nacrt. Stoga, imajući u vidu obavezu propisanu odredbom člana 3. stav (2) Uredbe o Uredu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa zakonodavstvom Evropske unije („Službene novine Federacije BiH“, broj: 26/20), na

propisanom obrascu smo sačinili Izjavu o usklađenosti, a Uporedni prikaz nismo iz navedenih razloga.

V - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva u Budžetu Federacije BiH.

Zakon o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine
(„Službene novine Federacije BiH“, br. 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13,
71/14 i 91/15)

ODREDBE KOJE SE DOPUNJUJU ILI MIJENJAJU

Član 2.

- (1) Ukoliko su odredbe ovog zakona kojima se reguliraju organizacija i rukovodstvo Porezne uprave, saradnja Porezne uprave sa drugim vladinim organima, prava i obaveze Porezne uprave i poreznih obveznika, identifikacija i registracija poreznih obveznika, podnošenje poreznih prijava i plaćanje poreza, razrez i naplata poreza, prinudna naplata poreznih obaveza, inspekcijski nadzor, obračun i naplata kamata, odbici i povrat više plaćenih poreza, rokova zastare za razrez, naplata i povrat poreza, žalbe na porezna rješenja, administrativne kazne za porezne prekršaje, podzakonski akti, uručenje dokumenata i porezna mišljenja, drugačije uređene drugim zakonima u Federaciji, tada će odredbe ovog zakona imati prioritet nad drugim odredbama u navedenim oblastima.
- (2) Izuzetno, odredba stava 1. ovoga člana ne primjenjuje se na pitanja koja su uređena Zakonom o naplati i djelimičnom otpisu dugovanja sportskim kolektivima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 37/14), Zakonom o visini stope zatezne kamate na javne prihode („Službene novine Federacije BiH“, br. 48/01, 52/01 i 42/06), Zakonom o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 52/14) i Odlukom o uslovima raspolaganja obveznicama Federacije Bosne i Hercegovine po osnovu ratnih potraživanja pravnih lica („Službene novine Federacije BiH“, broj: 75/09).

Član 12a.

- (1) Na prijedlog ministra, Vlada Federacije može donijeti odluku kojom će utvrditi pravo zaposlenika Porezne uprave koji rade na poslovima kod kojih postoje posebni uvjeti rada, na poseban dodatak u visini do 20% osnovne plaće.
- (2) Odlukom iz stava 1. ovoga člana bit će utvrđeni poslovi kod kojih postoje posebni uvjeti rada i postotak posebnog dodatka za te poslove.

Član 16.

- (1) Porezni obveznici dužni su se registrirati kod Porezne uprave u mjestu, u roku i na način utvrđen u ovom poglavlju.
- (2) Obrazac prijave za registraciju će se utvrditi podzakonskim aktima.
- (3) Porezni obveznik - pravno lice i organizacija u prilogu prijave za registraciju dostavlja poreznom organu rješenje o sudskoj registraciji sa priložima i izvod iz sudskog registra koji ne može biti stariji od 30 dana od dana izdavanja, a porezni obveznik - fizičko lice - poduzetnik rješenje o registraciji izdato od nadležnih gradskih i općinskih organa.

- (4) Nakon završetka registracije poreznog obveznika, Porezna uprava će tom poreznom obvezniku izdati uvjerenje o registraciji.

Član 17.

- (1) Pravno lice ili druga organizacija iz Federacije čije se sjedište nalazi u Federaciji registrirat će se kod poreznog ureda u čiju nadležnost spada lokacija tog sjedišta. Prijava za registraciju podnijet će se u roku od pet (5) radnih dana od dana registracije pravnog lica ili druge organizacije kod sudskih i drugih nadležnih organa.
- (2) Fizičko lice koje je dužno da se registrira kao poduzetnik, u skladu sa zakonima Federacije, registrirat će se kod poreznog ureda u čiju nadležnost spada lokacija mjesta gdje se obavlja većina poslovnih aktivnosti tog fizičkog lica. U slučajevima gdje ne postoji mjesto gdje se obavlja većina poslovnih aktivnosti, registracija će se vršiti kod poreznog ureda u čiju nadležnost spada poslovni ili stambeni prostor iz kojeg se upravlja poslovnim aktivnostima. Prijava za registraciju podnijet će se u roku od pet (5) radnih dana od dana obavezne registracije fizičkog lica kao poduzetnika kod nadležnih organa.
- (3) Pravno lice ili organizacija iz Federacije čije se sjedište nalazi izvan Federacije registrirat će se kod Središnjeg ureda Porezne uprave. Sjedište tog pravnog lica ili organizacije smatrat će se da je u okviru nadležnosti Središnjeg ureda Porezne uprave. Prijava za registraciju podnijet će se u roku od pet (5) radnih dana od dana registracije pravnog lica ili organizacije kod odgovarajućih nadležnih organa;
- (4) Posebna organizaciona jedinica pravnog lica ili organizacije iz Federacije registrirat će se kod poreznog ureda u okviru čije nadležnosti se nalazi lokacija sjedišta tog pravnog lica ili organizacije. Prijavu za registraciju treba podnijeti u roku od pet (5) radnih dana od dana osnivanja te posebne organizacione jedinice u skladu sa zakonima Federacije.
- (5) Predstavništvo stranog pravnog lica ili organizacije u Federaciji registrirat će se kod poreznog ureda u okviru čije se nadležnosti nalazi lokacija sjedišta tog predstavništva. Prijavu za registraciju treba podnijeti u roku od pet (5) radnih dana od dana obavezne registracije predstavništva kod odgovarajućih nadležnih organa.
- (6) Jedinica investicijskog fonda registrirat će se kod poreznog ureda u okviru čije se nadležnosti nalazi lokacija sjedišta Uprave te jedinice investicijskog fonda. Prijavu za registraciju podnijet će Uprava u roku od pet (5) radnih dana od dana registracije jedinice investicijskog fonda kod odgovarajućih nadležnih organa;
- (7) Ukoliko porezni obveznik koji je trenutno registriran prema gore navedenim stavovima promjeni svoje sjedište ili mjesto gdje se obavlja većina poslovnih aktivnosti, vlasništvo ili pravni status, tada će porezni obveznik u pisanoj formi u roku od pet (5) dana o toj promjeni obavijestiti porezni ured kod kojeg je trenutno registriran.
- (8) Ukoliko porezni obveznik koji je trenutno registriran prema gore navedenim stavovima promijeni svoje sjedište ili mjesto gdje se obavlja većina poslovnih aktivnosti, a novo sjedište, odnosno mjesto gdje se obavlja većina poslovnih aktivnosti je u nadležnosti drugog poreznog ureda, a ne poreznog ureda kod kojeg je porezni obveznik trenutno registriran, tada će porezni obveznik u pisanoj formi u roku od pet (5) dana o toj promjeni obavijestiti oba porezna ureda.

Član 21.

Porezna uprava ima ovlaštenje da podnese poreznu prijavu u ime poreznog obveznika onda kada porezni obveznik nije podnio poreznu prijavu u roku od petnaest (15) dana od krajnjeg roka za podnošenje porezne prijave koji je propisan poreznim zakonima. Porezni obveznik nosi teret dokazivanja da određivanje porezne obaveze nije ispravno. Procedure podnošenja poreznih prijava u ime poreznog obveznika od Porezne uprave utvrdit će se podzakonskim aktima.

Član 22.

- (1) Porezni obveznik može izmijeniti prethodno podnesenu poreznu prijavu.
- (2) Izmijenjena porezna prijava podnesena do dana dospijeća porezne prijave smatrat će se poreznom prijavom poreznog obveznika za taj period.
- (3) Svaki porezni obveznik koji je preplatio poreznu obavezu može podnijeti izmijenjenu prijavu kako bi potvrdio pretplatu porezne obaveze.
- (4) Porezni obveznik koji otkrije da je napravljena greška ili propust na poreznoj prijavi koju je ranije podnio ili ju je podnio neko u njegovo ime, a koja je dovela do manje prijavljene porezne obaveze, podnosi izmijenjenu poreznu prijavu u kojoj je izvršena ispravka greške ili propusta u roku od petnaest (15) dana od otkrivanja greške ili propusta.
- (5) Porezna uprava ima ovlaštenje izmijeniti poreznu prijavu koju je podnio porezni obveznik ukoliko utvrdi da porezna prijava nije ispravno podnesena ili ne sadrži tačne podatke. Izmjenu porezne prijave Porezna uprava može izvršiti u roku od 15 dana od isteka roka za podnošenje porezne prijave propisane poreznim zakonom.

Član 40.

- (1) Razrez porezne obaveze je unos iznosa porezne obaveze poreznog obveznika u evidenciju Porezne uprave.
- (2) Razrez ili ponovni razrez porezne obaveze Porezna uprava izvršava pod sljedećim uslovima:
 - po prijemu porezne prijave ili izmijenjene porezne prijave koju je pripremio porezni obveznik i u kojoj je obračunao porezu obavezu;
 - po usklađivanju iznosa porezne obaveze prijavljene u poreznoj prijavi bilo da je rezultat kontrole poreznog obveznika donesen ili ne; ili
 - po obračunu poreza koji je izvršila Porezna uprava ili po podnošenju porezne prijave koju je Porezna uprava pripremila u ime poreznog obveznika i u kojoj je Porezna uprava obračunala poreznu obavezu.
- (3) Razrez se poništava ili mijenja samo ako rukovodilac nadležnog poreznog ureda odredi da se razrez poništava ili mijenja ili prema presudi nadležnog suda. Ova se pravila neće primijeniti ako se razrez mijenja zbog izmjene porezne prijave od poreznog obveznika.

Član 41.

- (1) Nalog za plaćanje je akt kojim Porezna uprava nalaže poreznom obvezniku da treba platiti poreznu obavezu.
- (2) Nalog za plaćanje donosi Porezna uprava kada utvrdi da porezni obveznik nije pravilno obračunao, prijavio ili platio poreznu obavezu. Pri utvrđivanju iznosa porezne

obaveze, Porezna uprava uzima u obzir i sve porezne odbitke iz Poglavlja XIV ovog zakona koje je porezni obveznik ranije uplatio.

(3) Nalog za plaćanje sadrži:

- naziv (ime) poreznog obveznika;
- identifikacioni broj poreznog obveznika;
- datum izdavanja naloga za plaćanje;
- vrstu poreza, period za koji se plaća porezna obaveza, te iznos dospjelog poreza;
- vrstu kazne i iznos dospjele kazne;
- iznos dospjele kamate;
- kratak opis osnove za određivanje iznosa iz alineja 4., 5. i 6. ovoga stava;
- porezne odbitke koje je porezni obveznik ranije uplatio;
- ukupnu poreznu obavezu i datum do kojega se zahtijeva plaćanje;
- način na koji se treba izvršiti uplata;
- adresu poreznog ureda koji je izdao nalog za plaćanje.

(4) Ako dva ili više poreznih obveznika solidarno odgovaraju za poreznu obavezu, onda se nalog za plaćanje porezne obaveze izdaje bilo kojem ili svim takvim poreznim obveznicima.

(5) Ako je razrez izmijenjen, porezna uprava će pripremiti i uručiti nalog za plaćanje u skladu sa procedurama ovog člana.

(6) Nadležni porezni ured je ovlašten da priprema i uručuje nalog za plaćanje iz ovog člana za bilo koju poreznu obavezu koju je razrezala Porezna uprava po članu 40. stav 2. ovog zakona.

Član 42.

(1) Poreznu obavezu iz naloga za plaćanje treba platiti u roku od deset (10) dana nakon dana uručenja naloga, izuzev u slučajevima iz stava 2. ovog člana.

(2) Ako rukovodilac nadležnog poreznog ureda ocijeni da postoji opasnost od neplaćanja porezne obaveze onda je porezni obveznik dužan platiti poreznu obavezu prije isteka roka od deset (10) dana na način koji utvrdi rukovodilac nadležnog poreznog ureda.

(3) Ako porezni obveznik smatra da porezna obaveza navedena u nalogu za plaćanje nije tačna, porezni obveznik ili njegov zastupnik će odmah kontaktirati porezni ured koji je izdao nalog i dati puno objašnjenje sa dokazom o izvršenoj uplati ili pogrešnom obračunu porezne obaveze. Ovakve informacije će nadležni porezni ured razmatrati i ako se utvrdi da je porezni obveznik u pravu, porezna obaveza se otklanja. Ako se utvrdi da informacije koje je dostavio porezni obveznik ne mijenjaju iznos porezne obaveze iz naloga za plaćanje, tada porezna obaveza mora biti plaćena u iznosu i roku navedenom u nalogu.

Član 43.

(1) Postupci prinudne naplate se definiraju kao mjere koje se poduzimaju da bi se osiguralo izmirenje porezne obaveze. Procedure i uslovi za njihovu primjenu propisat će se podzakonskim aktima.

- (2) Postupci prinudne naplate se mogu primjenjivati samo na onu poreznu obavezu za koju je uručen nalog za plaćanje od Porezne uprave u skladu sa članom 41. ovog zakona, a ta porezna obaveza nije izmirena na vrijeme.
- (3) Nakon što poreznom obvezniku bude uručen nalog za plaćanje u skladu sa članom 3. stav 1. tačka 12. Zakona i ako porezna obaveza ostane neplaćena, rukovodilac nadležnog poreznog ureda donosi rješenje o pokretanju postupka prinudne naplate, a to se rješenje dostavlja poreznom obvezniku prije poduzimanja konkretnih mjera prinudne naplate.
- (4) Porezna uprava će svojim aktima odrediti informacije koje će biti uključene u rješenje o pokretanju postupka prinudne naplate.
- (5) Postupci prinudne naplate se mogu primjenjivati bilo kojim redosljedom, a dva ili više postupaka se mogu primijeniti istovremeno. Imovina fizičkih lica koja se izuzima od postupaka prinudne naplate je:
 - finansijska pomoć od bilo koje vladine organizacije u BiH,
 - lična pokretna imovina, predmeti za domaćinstvo, odjevni predmeti, namještaj, gorivo i zalihe hrane u vrijednosti do 2.500,00 KM (vrijednost procjenjuje Porezna uprava),
 - alat koji koristi majstor ili zanatlija za svoj posao, do vrijednosti od 1.000,00 KM (vrijednost određuje Porezna uprava),
 - plaće u iznosu do 300,00 KM mjesečno,
 - oprema za zaštitu od požara, lijekovi, medicinska oprema i medicinska pomoć.
- (6) U primjeni postupka prisilne naplate, Porezna uprava može iskoristiti bilo koja ili sva prava koja su joj data po ovom zakonu.
- (7) Iznosi koji su naplaćeni, prema ovom poglavlju, a koji prelaze iznos porezne obaveze poreznog obveznika bit će predmetom poreznog odbitka ili povrata u skladu sa procedurama iz Poglavlja XIV.

Član 44.

- (1) Postupak prinudne naplate počinje dan nakon dana kada je rok za plaćanje porezne obaveze iz naloga za plaćanje istekao.
- (2) Ako je podnesena molba za odgođeno plaćanje ili plaćanje u ratama, postupak prinudne naplate se može obustaviti i pokreću se postupci koji se tiču odgađanja, kako je predviđeno ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Član 50.

- (1) Ako porezni obveznik ne plati poreznu obavezu koju je razrezala Porezna uprava u roku određenom u nalogu za plaćanje, iznos porezne obaveze postaje predmet zakonskog založnog prava u korist Porezne uprave na imovinu i imovinska prava poreznog obveznika, osim imovine koja je izuzeta u članu 43. stav 5. ovog zakona.
- (2) Porezna uprava će po službenoj dužnosti pribaviti podatke o imovini dužnika na kojoj se može uspostaviti založno pravo odnosno hipoteka, dostavljanjem zahtjeva za dostavu podataka nadležnom Općinskom sudu i drugim organima i institucijama koje vode registre o imovini dužnika.

- (3) Porezna uprava će obvezniku iz stava 1. ovog člana dostaviti pismenu obavijest o visini i osnovu njegovog dugovanja zbog kojeg se pokreće postupak upisa zakonskog založnog prava u kojoj će se naznačiti imovina na kojoj se zasniva hipoteka.
- (4) Istovremeno sa obavještanjem dužnika porezna uprava će pokrenuti postupak upisa zakonske hipoteke kod nadležnog zemljišno-knjižnog ureda, odnosno postupak registracije zakonskog založnog prava na pokretnim stvarima i imovinskim pravima u odgovarajućim javnim registrima.
- (5) Zakonska hipoteka iz stava 1. ovog člana nastaje upisom u zemljišnu knjigu, a prestaje njenim brisanjem. Zakonsko založno pravo na pokretnim stvarima i imovinskim pravima nastaju i prestaju u skladu sa posebnim propisima koji uređuju pojedina prava.
- (6) Poreznom obvezniku, čija je sva imovina i imovinska prava ili njihov dio, postala predmet zakonske hipoteke zbog poreznog duga koji, radi izmirenja tog duga, hoće da proda svoju cjelokupnu imovinu i imovinska prava ili njihov dio, Porezna uprava će dozvoliti njihovu prodaju ukoliko kupac te imovine i imovinskih prava izvrši uplatu cijene te imovine i imovinskih prava, dogovorene između poreznog obveznika – dužnika i kupca, na odgovarajuće račune javnih prihoda. Cijena koju dogovore prodavac – dužnik i kupac treba biti utemeljena na procjeni vrijednosti predmetne imovine i imovinskih prava koju sačini sudski vještak odgovarajuće struke.
- (7) Nadležni je porezni ured dužan u roku od dva (2) radna dana nakon izmirenja odgovarajuće porezne obaveze odnosno nakon uplate sredstava ostvarenih prodajom dužnikove imovine i imovinskih prava na račune javnih prihoda, bilo da je tu uplatu izvršio samo porezni obveznik – dužnik ili kupac sve ili dijela imovine i imovinskih prava dužnika, te u skladu sa utvrđenim procedurama izvršiti brisanje hipoteke u istom uredu (uredima) u kojem je bila i evidentirana.

Član 64.

- (1) Inspekcijski nadzor je ispitivanje i utvrđivanje tačne porezne obaveze poreznog obveznika od inspektora ili zaposlenika Porezne uprave ovlaštenih za obavljanje inspekcijskog nadzora, u skladu sa zakonom.
- (2) Porezna uprava će vršiti uredsku i terensku kontrolu u skladu sa poreznim zakonima i odnosnim podzakonskim aktima. Tokom svakog inspekcijskog nadzora, Porezna uprava je dužna razjasniti sve okolnosti i činjenice bitne za obim kontrole na način koji odredi Porezna uprava, uključujući okolnosti i činjenice koje idu u korist poreznom obvezniku.
- (3) Tokom svake kontrole, inspektori ili drugi ovlašteni radnici Porezne uprave mogu iskoristiti bilo koja i sva prava Porezne uprave, po ovom zakonu, uključujući:
 - pravo da pozovu ili zahtijevaju od poreznog obveznika i drugih lica da daju izjavu i predoče dokumente i druge informacije prema članu 7. stav 1., alineja 6. ovog zakona i
 - pravo da uđu u prostorije gdje se nalaze ili bi se mogle nalaziti knjige i evidencije ili drugi predmeti iz člana 7. stava 1., alineja 7. ovog zakona.
- (4) U roku od osam (8) radnih dana po završetku kontrole, ovlašteni porezni radnik će sačiniti i poreznom obvezniku dostaviti zapisnik sa nalazima činjeničnog i pravnog stanja, kao i obrazloženje kako takvi nalazi utiču na poreznu osnovicu i poreznu obavezu poreznog obveznika.

- (5) Porezni obveznik može uložiti prigovor na zapisnik sačinjen u postupku kontrole. Prigovor se podnosi inspektoru ili drugom ovlaštenom radniku Porezne uprave u roku od pet (5) radnih dana od dana prijema zapisnika.
- (6) Inspektor ili drugi ovlašteni radnik Porezne uprave će razmotriti primjedbe koje je dostavio porezni obveznik i donijeti rješenje koje se dostavlja poreznom obvezniku. Porezni obveznik ima pravo žalbe na ovo rješenje u skladu sa odredbama Poglavlja XVI. ovog zakona.
- (7) Ako su zapisnikom utvrđene nezakonitosti i/ili nepravilnosti u pogledu obračuna, evidentiranja i plaćanja javnih prihoda, inspektori i drugi ovlašteni radnici Porezne uprave će rješenjem naložiti uplatu dodatno utvrđene porezne obaveze i dati upute o otklanjanju nedostataka i nepravilnosti u budućnosti.
- (8) Osim ako drugačije ne odluči rukovodilac nadležnog poreznog ureda, ta kontrola će se vršiti tokom redovnog radnog vremena.

Član 76.

- (1) Na rješenje Porezne uprave kojim se utvrđuje dodatno razrezana porezna obaveza u postupku kontrole ili na poreznu prijavu koju je Porezna uprava podnijela u ime poreznog obveznika, porezni obveznik ima pravo žalbe.
- (2) Žalba se neposredno predaje ili šalje poštom organu koji je donio prvostepeno rješenje u roku od osam (8) dana od dana prijema prvostepenog rješenja.
- (3) Kad prvostepeni organ nađe da je podnesena žalba dopuštena, pravovremena i izjavljena od ovlaštenog lica, a pobijano rješenje nije zamijenio novim rješenjem, u skladu sa zakonom, dužan je bez odgađanja, a najkasnije u roku od osam (8) dana od dana prijema žalbe poslati žalbu Ministarstvu na rješavanje.
- (4) Ministarstvo kao drugostepeni organ rješava po žalbi u roku od trideset (30) dana od dana prijema žalbe od strane prvostepenog organa.
- (5) Žalba odlaže izvršenje rješenja.

Član 79.

- (1) Pored rješenja kojim se utvrđuje dodatno razrezana porezna obaveza u postupku kontrole, porezni obveznik ima pravo žalbe i na sva druga rješenja Porezne uprave koja se izdaju u skladu sa odredbama ovog zakona.
- (2) Žalbe na sva rješenja kojim se ne utvrđuje dodatno razrezana porezna obaveza u postupku kontrole ne odlažu izvršenje rješenja, a rješavaju se i podnose po istom postupku utvrđenom u članovima 76. do 78. ovog zakona.

Član 89.

OOPP koja prekrši bilo koju od procedura prilikom otvaranja računa za neko lice u skladu sa članom 19. ovog zakona, bit će kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 KM za svaki takav propust.

Član 90.

- (1) OOPP koja ne prenese sredstva za plaćanje porezne obaveze, u skladu sa članom 39. ovog zakona u roku propisanom tim članom, bit će kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 KM.
- (2) OOPP koja ne prenese sredstva za plaćanje porezne obaveze, u skladu sa članom 39. ovog zakona u roku od pet (5) radnih dana od prijema naloga za prijenos

sredstava, bit će kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 2% od sredstava koja nisu prenesena za svaki dan za koji ta sredstva nisu prenesena nakon petog radnog dana ili minimalnom kaznom u iznosu od 50.000,00 KM.

- (3) Ako OOPP ne prenese sredstva za plaćanje porezne obaveze, u skladu sa članom 39. ovog zakona, u roku propisanom tim članom više od tri (3) puta u toku kalendarske godine, onda će se, pored kazni iz prethodnih stavova, porezni organi obratiti Federalnoj Agenciji za bankarstvo ili drugom ovlaštenom organu za povlačenje dozvole za obavljanje platnog prometa OOPP-a.

Član 91.

OOPP koja prenese sredstva sa računa lica i time ne izvrši rješenje Porezne uprave o obustavi transakcija preko računa tog lica u skladu sa članom 51. ovog zakona, bit će kažnjena novčanom kaznom u iznosu jednakom iznosu prenesenih sredstava, ali ne više od iznosa porezne obaveze tog lica.

Član 92.

OOPP koja ne prenese sredstva sa računa poreznog obveznika i time ne izvrši rješenje Porezne uprave o naplati porezne obaveze lica iz novčanih sredstava tog lica u skladu sa članom 52. ovog zakona, bit će kažnjena novčanom kaznom u iznosu jednakom iznosu sredstava tog lica koja nisu prenesena, ali ne više od iznosa porezne obaveze tog lica.